การใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษและความรู้ด้านไวยากรณ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

USING COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING ACTIVITIES TO ENHANCE ENGLISH LISTENING-SPEAKING ABILITIES AND GRAMMATICAL KNOWLEDGE AMONG UNDERGRADUATE STUDENTS

เกรียงศักดิ์ ฐานะกอง[1*] และนิธิดา อดิภัทรนันท์[2]
Kriangsak Thanakong[1*] and Nitida Adipattaranan[2]

[1,2]คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
[1,2]Faculty of Education, Chiang Mai University, Chiang Mai 50200, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: tkhanmark@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลังได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และเพื่อเปรียบเทียบความรู้ด้านไวยากรณ์ของนักศึกษาก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษพัฒนา (001112) ปีการศึกษา 2557จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการสอนโดยใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจำนวน 7 แผน แบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ และแบบวัดความรู้ด้านไวยากรณ์ ซึ่งวัดความสามารถของนักศึกษาทั้งก่อนและหลังการเรียนโดยใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ผลวิจัยพบว่า

1. หลังการเรียนโดยใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร นักศึกษามีความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อยู่ในระดับดี
2. หลังการเรียนโดยใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร นักศึกษามีความรู้ทางด้านไวยากรณ์เพิ่มขึ้น

คำสำคัญ: กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ความรู้ด้านไวยากรณ์

Abstract

The purposes of this study were 1) to study listening-speaking abilities of undergraduate students after they were taught through communicative language teaching activities, and 2) to compare grammatical knowledge of undergraduate students before and after they were taught through communicative language teaching activities. The target group was 36 undergraduate students taking the Developmental English course (001112) in the second semester of the academic year 2015 at University of Phayao. The research instruments consisted of 7 lesson plans using communicative language teaching activities, the listening-speaking abilities assessment form and the grammatical knowledge test. The data obtained were analyzed for the mean, standard deviation and percentage. The findings were as follows:

1. After the students were taught through the communicative language teaching activities, their English listening-speaking abilities passed the preset criterion, at a good level.

2. After the students were taught through the communicative language teaching activities, their grammatical knowledge increased.

Keywords: Communicative Language Teaching Activities, English Listening-Speaking Abilities, Grammatical Knowledge

บทนำ

โลกปัจจุบันคือโลกแห่งข้อมูลข่าวสาร มนุษย์มีการติดต่อสื่อสาร และแลกเปลี่ยนข้อมูล ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมอยู่เสมอ ซึ่งมนุษย์ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูล การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงมีความสำคัญมากในโลกปัจจุบัน นอกจากภาษาจะเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารดังกล่าวข้างต้น ภาษายังช่วยให้มนุษย์ตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม รวมถึงช่วยสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่มคนต่างๆ หรือประเทศต่างๆ ได้ ทั้งนี้ภาษาที่ใช้กันมากที่สุด คือ ภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับ Viriyachitra, et al. (2012, p.10) กล่าวว่า ภาษาอังกฤษกลายเป็นภาษากลางของโลกหรือกลายเป็นภาษาสากล จะเห็นได้ว่าภาษาอังกฤษมีอิทธิพลต่อการเมือง การค้า การศึกษา และการพัฒนาของเทคโนโลยี ดังนั้นผู้คนจึงหันมาเรียนหรือใช้ภาษาอังกฤษเพื่อจะสื่อสารกับคนทั่วโลก และสื่อสารกันเองภายในประเทศ ซึ่งจะเห็นได้ว่าประชาคมอาเซียนใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาทางการด้วยเช่นกัน และ Deerajviset (2015, pp.56-57) กล่าวว่า เมื่อภาษาอังกฤษเป็นภาษาทางการของอาเซียน ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษจึงเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของประชากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับนักศึกษามหาวิทยาลัย เนื่องจากภาษาอังกฤษกลายเป็นเครื่องมือที่ส่งผลต่อความสำเร็จทางการศึกษาและเพิ่มโอกาสในการทำงาน

การสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน เน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษได้ในชีวิตจริง ดังนั้น ทักษะฟัง-พูด ถือเป็นหนึ่งในทักษะที่มีความสำคัญ เนื่องจากเป็นทักษะที่บุคคลใช้ติดต่อสื่อสารกันได้สะดวกที่สุด มีการโต้ตอบกันได้อย่างรวดเร็วระหว่างผู้ฟังและผู้พูด ทั้งนี้ Byrne (1976, p.8) กล่าวว่า การฟัง-พูดเป็นการสื่อสารของบุคคลตั้งแต่สองบุคคลขึ้นไป ซึ่งต่างมีจุดประสงค์ที่จะสื่อความหมายของตนเอง และผู้ฟังจะต้องตีความสิ่งที่ผู้พูดต้องการสื่อความหมาย ทักษะการฟัง เป็นทักษะด้านการรับสาร (Receptive Skill) ส่วนทักษะการพูดเป็นทักษะทางด้านการส่งสาร (Productive Skill)

ซึ่งผู้ฟังสามารถตีความหมายของผู้พูดได้จาก ข้อความ เสียงหนักเบาระดับสูงต่ำในประโยค และการแสดงสีหน้าท่าทางได้ ทางด้าน Rivers (1986, p.159) กล่าวว่าการฟัง-พูด เป็นกระบวนการสื่อสารที่ประกอบด้วยข้อมูลในรูปของเสียงไปสู่ผู้ฟัง จากนั้นผู้ฟังจะแปลงสัญญาณผ่านช่องทางรับสัญญาณ เป็นตัวสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจ

ในสภาพปัจจุบัน ปัญหาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คือ มีการพูดติดขัด ไม่สามารถพูดโต้ตอบได้อย่างเป็นธรรมชาติ สาเหตุมาจากผู้เรียนขาดความรู้ด้านไวยากรณ์และมีคำศัพท์จำนวนจำกัด จึงพูดไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และไม่สามารถเลือกใช้คำศัพท์ที่เหมาะสมในการสื่อสาร อันเป็นผลมาจากกลวิธีในการเรียนและลักษณะนิสัยในการใช้ภาษาของผู้เรียน อีกทั้งยังขาดทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สาเหตุอีกประการหนึ่งคือกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้ไม่ได้สนับสนุนความสามารถในการฟัง-พูดของผู้เรียนเท่าที่ควร (Plailek, 2011; Kitisripanya, 2006; Pongpanich, 2011)

จะเห็นได้ว่าหนึ่งในปัญหาของความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คือ การสื่อสาร และหนึ่งในสาเหตุ คือ ผู้เรียนขาดความรู้ด้านไวยากรณ์ ทำให้สื่อสารได้ไม่ถูกต้อง ดังนั้น ไวยากรณ์ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับการสื่อสาร ช่วยให้ผู้พูดหรือผู้เขียนสื่อสารได้อย่างสมบูรณ์ และผู้ฟังหรือผู้อ่านสามารถรับสารได้อย่างเข้าใจ Al-Mekhlafi and Nagaratnam (2011, p.71) กล่าวว่า ไวยากรณ์ไม่ได้เป็นเพียงรูปแบบโครงสร้างทางภาษา ไวยากรณ์ยังช่วยสนับสนุนในการพูดและการเขียน ทำให้ผู้รับสารสามารถตีความหมายของภาษาที่ผู้ส่งสารพูดหรือเขียนได้ สอดคล้องกับ Sujjanun (2011, p.1) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษจำเป็นจะต้องมีการเรียนการสอนโครงสร้างไวยากรณ์ เพราะโครงสร้างไวยากรณ์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาทั้งสี่ทักษะ เมื่อผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในโครงสร้างไวยากรณ์ของภาษาจะทำให้การเรียนการสอนภาษาง่ายขึ้น และ Nunan (1991, p.13) ได้กล่าวว่า นักภาษาศาสตร์บางท่านเชื่อว่า หากสอนภาษาโดยเน้นการสื่อสารก็ไม่จำเป็นต้องสอนกฎเกณฑ์ด้านไวยากรณ์ เพราะหากผู้เรียนมุ่งความสนใจให้กับกระบวนการในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ความสามารถในการใช้ภาษาที่สองจะถูกพัฒนาขึ้นโดยอัตโนมัติ แต่ไม่กี่ปีที่ผ่านมา นักภาษาศาสตร์หลายท่านได้ให้ข้อโต้แย้งกับความคิดดังกล่าว Savignon (1991, pp.268-269) กล่าวว่า ถึงแม้ว่าแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารอาจไม่ได้กล่าวถึงความถูกต้องของรูปแบบไวยากรณ์มากนัก แต่ไวยากรณ์มีความสำคัญ ผู้เรียนจะให้ความสนใจกับไวยากรณ์ เมื่อไวยากรณ์ตัวนั้นมีความเกี่ยวเนื่องกับความต้องการในการสื่อสารและประสบการณ์ของผู้เรียน ดังนั้นการเรียนไวยากรณ์จึงมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษา

กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นตามทฤษฎีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งมีหลักการเรียนรู้ที่สามารถแบ่งได้ 3 ข้อ คือ 1) ในด้านของการสื่อสาร กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารจริงจะส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน 2) ในส่วนของงานที่มอบหมาย กล่าวได้ว่า กิจกรรมการใช้ภาษาที่มีการฝึกปฏิบัติหรือทำงานอย่างมีความหมายจะส่งเสริมการเรียนรู้ และ 3) ด้านองค์ประกอบของความหมาย เมื่อภาษามีความหมาย เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ภาษาจะส่งเสริมกระบวนการการเรียนรู้ (Richards & Rodgers, 2003, p.161) ทั้งนี้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมาจากแนวคิดหลายๆ แนวคิดผสมผสานกัน เช่น แนวคิดเรื่องความสามารถที่จะเข้าใจภาษาของ Chomsky (as cited in Swain & Canale, 1980, p.3) ที่เชื่อว่า หากคนเรามีความสามารถที่จะการเข้าใจในตัวภาษา (Competence) ก็จะสามารถนำมาประยุกต์ใช้หรือแสดงออกได้ (Performance) ทางด้าน Hymes (as cited in Bagaric & Djigunović, 2007, p.95) มีความเห็นว่าคนที่มีความสามารถในการสื่อสารได้ นอกจากความสามารถในการใช้ไวยากรณ์ที่ถูกต้องแล้ว ต้องมีทั้งความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในสถานการณ์ต่างๆได้ด้วย นอกจากนี้ Savignon (1991, p.264) ได้แยกความสามารถในการใช้ภาษาออกเป็น 2 ด้าน คือ ความสามารถด้านภาษาศาสตร์ ซึ่งหมายถึงการที่ผู้เรียนมี

ความรู้ความสามารถด้านระบบเสียง คำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ รวมถึงความสามารถในการสื่อสาร คือ ความสามารถที่จะใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมในสถานการณ์จริง

ด้านองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสาร Canale (as cited in Richards & Schmidt, 1986, pp.6-14) กล่าวถึงองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารว่า มีอยู่ด้วยกัน 4 ส่วนใหญ่ๆ คือ ความสามารถด้านกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ของภาษา (Grammatical Competence) ความสามารถด้านภาษาศาสตร์ทางด้านสังคม (Sociolinguistic Competence) ความสามารถด้านการสัมพันธ์ข้อความ (Discourse Competence) และความสามารถด้านกลวิธีในการสื่อสาร (Strategic Competence) จะเห็นได้ว่าแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมความสามารถทั้งสี่ด้าน ไวยากรณ์ก็จัดอยู่ในองค์ประกอบดังกล่าวข้างต้น และความสามารถด้านการฟัง-พูดยังเป็นการแสดงออกขององค์ประกอบทั้งสี่

สำหรับกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร Littlewood (1988, p.20) ได้แบ่งกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารออกเป็น 2 ประเภท คือ กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามวัตถุประสงค์ (Functional Communication Activities) และกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Social Interaction Activities)

กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามวัตถุประสงค์ หมายถึง กิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาเป็นสื่อในการทำกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยผู้เรียนต้องพยายามใช้ภาษาเท่าที่ตนสามารถใช้ได้เพื่อสื่อความหมายให้ได้มากที่สุด ผู้สอนต้องกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนพยายามใช้ภาษาเพื่อหาข้อมูลที่ตนเองขาดหายไป หรือแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลเป็นต้น

กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคม เป็นกิจกรรมที่คล้ายกับกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามวัตถุประสงค์ คือ มุ่งให้ผู้เรียนใช้ภาษาเป็นสื่อในการทำกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แต่กิจกรรมประเภทนี้จะกำหนดสถานการณ์และบทบาทของผู้เรียนไว้ด้วย ดังนั้น นอกจากผู้เรียนจะเลือกใช้ภาษาตามจุดประสงค์ที่จะสื่อสารแล้ว ผู้เรียนต้องคำนึงถึงการใช้ภาษาที่มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมหรือสถานการณ์นั้นๆด้วย กิจกรรมนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างอิสระ เช่นกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ และกิจกรรมสถานการณ์จำลองเป็นต้น

กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นเป็นกิจกรรมที่เป็นที่ยอมรับว่าใช้ได้จริง ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการสื่อสาร เมื่อมองถึงความสำคัญของการฟัง-พูด และไวยากรณ์แล้ว จะเห็นได้ว่ามีความเกี่ยวเนื่องกัน เนื่องจากหากต้องการฟัง และพูดอย่างถูกต้อง จำเป็นต้องใช้ไวยากรณ์เป็นแกนในการสื่อความหมาย และเมื่อการฟัง-พูดเป็นการสื่อสารทางหนึ่ง ดังนั้น กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นหนึ่งในกิจกรรมที่อาจช่วยส่งเสริมทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษและความรู้ด้านไวยากรณ์ของผู้เรียนได้

ทั้งนี้ กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจะปรากฏอยู่ในขั้นตอนการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่ Scott (as cited in Aksaranugraha, 1987, pp.6-8) ได้เสนอไว้ โดยผู้สอนจะแนะนำการทำกิจกรรมและผู้เรียนได้ทำกิจกรรมอย่างอิสระ ดังมีรายละเอียดของขั้นตอนการสอนนี้

1. ขั้นบอกวัตถุประสงค์ (Setting Objectives) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนตั้งจุดประสงค์การเรียน และบอกให้ผู้เรียนรู้ถึงสิ่งที่ตนกำลังจะเรียน

2. ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation) ผู้สอนจะเกริ่นเข้าเรื่องโดยการใช้รูปภาพหรือเล่าให้ผู้เรียนฟัง หลังจากนั้นจึงนำเสนอและอธิบายเนื้อหาทางภาษา อันเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนสำหรับการนำไปใช้ในการสื่อสาร โดยผู้เรียนจะได้เรียนรู้ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้ภาษาอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ รวมถึงการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางด้านภาษา

3. ขั้นการฝึก (Practice) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่โดยเน้นให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษา อีกทั้งยังเน้นความถูกต้องและความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย รวมถึงวิธีการใช้รูปแบบของภาษานั้นๆ ด้วย

4. ขั้นการนำไปใช้ (Transfer) ผู้สอนจะอธิบายการทำกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้งกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ กิจกรรมสถานการณ์จำลอง และกิจกรรมช่องว่างของข้อมูลอย่างละเอียดให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนจะเป็นผู้ทำกิจกรรมเอง ในขณะที่ผู้สอนคอยช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนต้องการ

งานวิจัยที่สนับสนุนการใช้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพิ่มพูนความสามารถในการฟัง-พูดและความรู้ด้านไวยากรณ์ ได้แก่ Ma (2009) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังของผู้เรียนระดับวิทยาลัย โดยเริ่มกระตุ้นความรู้พื้นฐานเข้ากับทักษะต่างๆรวมถึงการฟัง-พูด โดยการใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่าการสอนเช่นนี้มีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านการฟัง-พูดได้ สำหรับ Hiên (2011) ศึกษาการใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารต่อการสอนไวยากรณ์ของผู้เรียนระดับวิทยาลัย โดยศึกษาพัฒนาการของผู้เรียนและการใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัยชี้ให้เห็นว่า ไวยากรณ์สำคัญต่อการเรียนรู้ เราไม่สามารถเข้าใจภาษาได้อย่างถ่องแท้หากขาดไวยากรณ์ และการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารสามารถเพิ่มความรู้ด้านไวยากรณ์ได้ ทางด้าน Wang (2014) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมกิจกรรมการสื่อสารในการสอนภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้ทดลองใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารในการสอนไวยากรณ์ ซึ่งได้บูรณาการการสอนไวยากรณ์กับการฟัง-พูด ผลของการวิจัยพบว่าไวยากรณ์สามารถบูรณาการเข้ากับแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและพัฒนาความสามารถในการฟัง-พูด ของผู้เรียนได้ อีกทั้งยังช่วยสนับสนุนกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการสื่อสารอีกด้วย

กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง ผู้เรียนมีอิสระในการสื่อความหมาย โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแท้จริง และยังเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ที่ทำให้เกิดบรรยากาศผ่อนคลาย ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนเอง และผู้เรียนกับผู้สอน นอกจากนี้หนึ่งในความสามารถที่เป็นจุดมุ่งหมายของการเรียนภาษาคือ ความสามารถทางด้านภาษาศาสตร์หรือไวยากรณ์ ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดในการสื่อสาร และเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านไวยากรณ์ของผู้เรียน

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนหลังการใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ด้านไวยากรณ์ของผู้เรียนก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ขอบเขตของงานวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษพัฒนา ปีการศึกษา 2527 จำนวน 36 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ 1) ตัวแปรต้น การสอนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และ 2) ตัวแปรตาม ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ

3. ขอบเขตเนื้อหา เนื้อหาที่ใช้ในงานวิจัยปรับมาจากในหนังสือ Four Corners Level 3 สำหรับวิชาภาษาอังกฤษพัฒนา ของมหาวิทยาลัยพะเยา เป็นเนื้อหาที่เน้นทักสี่ทักษะทางภาษา คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน จำนวน 3 เรื่อง ประกอบด้วย Music, My behavior, Personalities, และ Fashion Trends และเนื้อหาอื่นๆ อีก 4 เรื่อง คือ Friend's Suggestion, Occupations, และ Tourist Attractions in Phayao

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง การจัดการเรียนรู้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร อันประกอบด้วยกิจกรรมช่องว่างของข้อมูล กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ และกิจกรรมสถานการณ์จำลอง อันปรากฏอยู่ในขั้นใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ตามขั้นตอนการสอนซึ่งประ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นบอกวัตถุประสงค์ เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนบอกวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนรู้ถึงสิ่งที่ตนกำลังจะเรียน 2) ขั้นนำเสนอเนื้อหา ผู้สอนจะเกริ่นเข้าเรื่องโดยการใช้รูปภาพหรือเล่าให้ผู้เรียนฟัง และนำเสนอเนื้อหาทางภาษา 3) ขั้นการฝึก ผู้เรียนจะฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่โดยเน้นให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษา อีกทั้งยังเน้นความถูกต้องและความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย รวมถึงวิธีการใช้รูปแบบของภาษานั้นๆ ด้วย และ 4) ขั้นการนำไปใช้ ผู้สอนจะอธิบายการทำกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้แก่ผู้เรียน โดยผู้เรียนจะเป็นผู้ทำกิจกรรมเอง ในขณะที่ผู้สอนคอยช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนต้องการ

2. ความสามารถในการฟัง-พูด หมายถึงความสามารถในการโต้ตอบสื่อสารด้วยภาษาที่เหมาะสมและถูกต้อง ทั้งคำศัพท์ ไวยากรณ์ รูปแบบทางภาษา รวมถึงกริยาท่าทาง โดยใช้เกณฑ์การประเมินที่ประยุกต์จาก การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม และ The Foreign Service Institute Scale

3. ความรู้ด้านไวยากรณ์ หมายถึงความรู้ด้านการใช้โครงสร้างภาษาอังกฤษที่ถูกต้องในบริบทที่กำหนดให้โดยพิจารณาคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความรู้ด้านไวยากรณ์

4. นักศึกษาระดับปริญญาตรี หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา ภาษาอังกฤษพัฒนา ปีการศึกษา 2527 จำนวน 36 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการสอนภาษาอังกฤษที่ใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 7 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งหมดเป็น 21 ชั่วโมง โดยผู้วิจัย 1) ศึกษาจุดประสงค์ พร้อมทั้งคำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษพัฒนา มหาวิทยาลัยพะเยา 2) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 3) คัดเลือกเนื้อหาที่น่าสนใจ เหมาะสมกับระดับและความสามารถของผู้เรียน โดยผู้วิจัยนำมาจากหนังสือ Four Corners Level 3 ที่มหาวิทยาลัยพะเยาใช้ในรายวิชาภาษาอังกฤษพัฒนา จำนวน 3 เรื่อง และเนื้อหาอื่นๆอีก 4 เรื่อง 4) กำหนดองค์ประกอบของแผนการสอน ซึ่งประกอบด้วย หัวเรื่อง หน้าที่ทางภาษา จุดประสงค์ปลายทาง เนื้อหา และกระบวนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 5) เขียนแผนการสอน 6) นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม 7) นำแผนการสอนที่ปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญแนะนำว่าควรจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ได้แสดงความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษอย่างทั่วถึง 8) นำ

แผนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 2 แผน ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 32 คน 9) แก้ไข ปรับปรุง โดยการลดและเพิ่มเติมกิจกรรมบางอย่างเพื่อให้เหมาะสมกับเวลา และพัฒนาความเหมาะสมของแผนการสอนอีกครั้งกับกลุ่มประชากร

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1.2.1 แบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการวัดความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนในขณะทำกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร อาทิกิจกรรมช่องว่างของข้อมูล กิจกรรมบทบาทสมมติและกิจกรรมสถานการณ์จำลองที่ปรากฏในแผนการสอน ทั้งนี้มีการประเมินความสามารถในการฟัง-พูด จำนวน 7 ครั้ง โดยผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญอีกหนึ่งท่าน คือ อาจารย์วัลลพ อยู่ดี อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งประเมินโดยแบบประเมินที่ประยุกต์มาจาก การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม และ The Foreign Service Institute Scale ใช้เกณฑ์องค์ประกอบของการพูด 6 ด้าน และมาตรา 5 ระดับ โดยได้กำหนดองค์ประกอบของการพูดในหัวข้อต่อไปนี้ 1) ความคล่องแคล่วในการฟัง-พูด 2) ความสามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ 3) เนื้อหาและรูปแบบภาษาที่นำมาใช้ 4) โครงสร้างไวยากรณ์ 5) ความพยายามในการสื่อสาร และ 6) ความเข้าใจ จากนั้นนำคะแนนแต่ละด้านมารวมกัน (คะแนนเต็ม 35) แล้วนำมาคิดเป็นร้อยละ ซึ่งผู้เรียนจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 60 ตามเกณฑ์คะแนนความสามารถในการฟัง-พูด วิชาภาษาอังกฤษพัฒนา มหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งช่วงคะแนนความสามารถในการฟัง-พูด มีความหมายของช่วงคะแนนดังต่อไปนี้

ร้อยละ	ระดับคุณภาพ	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
80 – 100	ดีเยี่ยม	75 - 79	ดีมาก
70 - 74	ดี	65 - 69	ดีพอใช้
60 - 64	พอใช้	55 - 59	อ่อน
50 - 54	อ่อนมาก	0 - 49	ตก

1.2.2 แบบวัดความรู้ด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อ ประกอบด้วยไวยากรณ์ เรื่อง Past Passive, Zero Conditional Sentences, Future Simple Tense, Present Perfect Tense, Modals, Used to และ Infinitives ผู้วิจัยได้นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษจำนวน 3 คน ตรวจสอบ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าแบบวัดความรู้ด้านไวยากรณ์ควรวัดไวยากรณ์ทุกเรื่องที่สอน และแต่ละเรื่องควรมีจำนวนข้อที่เท่ากัน

2. ขั้นตอนดำเนินการทดลอง การทดลองเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง-พูด และความรู้ด้านไวยากรณ์ โดยใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

2.1 วัดความรู้ด้านไวยากรณ์ก่อนการทดลองด้วยแบบทดสอบความรู้ด้านไวยากรณ์แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อ

2.2 ดำเนินการทดลองตามแผนการสอน และทำการประเมินความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษระหว่างการสอนแต่ละแผนการสอนในขั้นตอนการสอนขั้นที่สี่ (ขั้นการนำไปใช้) ซึ่งมีแผนการสอนทั้งหมด 7 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 21 ชั่วโมง ระหว่างวันที่ 27 มีนาคม 2558 ถึง 22 พฤษภาคม 2558

2.3 วัดความรู้ด้านไวยากรณ์หลังการทดลองโดยใช้แบบทดสอบชุดเดิม

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษหลังการจบการเรียนรู้แต่ละแผนการสอน

3.2 หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการทำแบบวัดความรู้ด้านไวยากรณ์ก่อนและหลังการทดลอง

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนโดยการใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของผู้เรียน โดยการใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (จำนวนนักศึกษา 36 คน)

แผนที่	คะแนนเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 60)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าร้อยละ	ระดับคุณภาพ
1	38.61	3.29	66.02	ดีพอใช้
2	41.25	2.85	68.75	ดีพอใช้
3	39.92	3.74	66.53	ดีพอใช้
4	42.56	3.20	70.93	ดี
5	42.33	3.32	71.30	ดี
6	46.06	3.60	76.76	ดีมาก
7	44.92	3.64	74.86	ดี
เฉลี่ยรวม	**42.38**	**3.38**	**70.63**	**ดี**

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนโดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 42.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.38 ค่าร้อยละเท่ากับ 70.63 และมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (ร้อยละ 60) และเมื่อพิจารณาแต่ละแผน ปรากฏว่า ในแผนที่ 1 ถึง 3 อยู่ในระดับดีพอใช้ แผนที่ 4, 5 และ 7 อยู่ในระดับดี และแผนที่ 6 อยู่ในระดับดีมาก

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความรู้ด้านไวยากรณ์ของผู้เรียนก่อนและหลังการสอนโดยใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และระดับคุณภาพของความรู้ด้านไวยากรณ์ของผู้เรียนก่อนและหลังการสอนโดยการใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (จำนวนนักศึกษา 36 คน)

การทดสอบ	ค่าเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 35)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ก่อนเรียน	15.61	4.88
หลังเรียน	20.11	6.04

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่าคะแนนความความรู้ด้านไวยากรณ์ของผู้เรียนก่อนได้รับการสอน โดยใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.61 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.88 ส่วนคะแนนความรู้ด้านไวยากรณ์หลังการใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.11 และส่วนเบี่ยงเบนเท่ากับ 6.04 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ด้านไวยากรณ์ของผู้เรียนเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

1. หลังการเรียนโดยการใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ผู้เรียนมีความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ประการแรก กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในบริบทที่คล้ายกับชีวิตจริง กิจกรรมหลักในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย กิจกรรมช่องว่างของข้อมูล กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ และกิจกรรมสถานการณ์จำลอง ทั้งสามกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาที่คล้ายกับบริบทชีวิตจริง โดยการให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือใช้ภาษาเพื่อหาข้อมูลที่ตนเองขาดจากคู่สนทนา และเมื่อผู้เรียนสวมบทบาทเป็นบุคคลอื่นหรือสมมติว่าตนเองกำลังอยู่ในสถานการณ์นั้น ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารซึ่งคล้ายกับชีวิตจริงมากที่สุด สอดคล้องกับ Finocchario and Brumfit (as cited in Viriyachitra, et al, 2012, p.29) ที่ว่าการใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาจริงในชีวิตประจำวัน โดยผู้เรียนยอมเสี่ยงและรู้จักเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบริบท สำหรับงานวิจัยครั้งนี้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่ปรากฏอยู่ในแต่แผนการสอนช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาในค้นหาข้อมูลที่ตนขาดหายไป อีกทั้งผู้เรียนยังได้เข้าไปอยู่ในสถานการณ์จำลองที่ต้องตัดสินใจในการทำสิ่งต่างๆ เช่น หากเพื่อนของตนที่ได้รับทุนเรียนอยู่ต่างประเทศแต่กลับประสบปัญหาทางครอบครัว แล้วตนต้องตัดสินใจแนะนำเพื่อน ผู้เรียนจะแนะนำเช่นไร จึงกล่าวได้ว่า กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารช่วยส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ทักษะการฟัง-พูดของผู้เรียนได้ โดยผู้เรียนต้องใช้ภาษาอังกฤษอย่างแท้จริงในการสนทนา

ประการที่สอง กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารส่งเสริมความรู้ด้านภาษาให้กับผู้เรียนอันเป็นประโยชน์ต่อความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ในด้านองค์ประกอบของความหมายในภาษานั้นเมื่อภาษามีความเกี่ยวข้องกับผู้เรียน ภาษาจะส่งเสริมกระบวนการการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ (Richards & Rodgers, 2003, p.161) ในการเรียนการสอนของทุกแผน ผู้เรียนได้เรียนเนื้อหาของภาษารวมถึงหน้าที่ทางภาษา อันเป็นประโยชน์ในการสื่อสาร โดยการทำกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแต่ละครั้ง ผู้เรียนต้องรู้จักเนื้อหาภาษาและหน้าที่ทางภาษาก่อนที่จะทำกิจกรรม กล่าวคือผู้วิจัยให้ข้อมูลทางภาษาและอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจในตัวภาษาก่อน ต่อด้วยการให้ผู้เรียนฝึกพูดและฝึกใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่ว ตัวอย่างเช่น ผู้เรียนได้รับข้อมูลเนื้อหาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพะเยา สถานที่ต่างๆ ในเนื้อหาเป็นสถานที่ที่ผู้เรียนต่างคุ้นเคยหรือรู้จักแล้ว ทั้งวัดพระเจ้าตนหลวงกว๊านพะเยา และห้วยชมภู-ผาเทวดา ซึ่งผู้เรียนจะสนใจและนึกถึงภาพสถานที่เหล่านั้นได้ จากนั้นผู้เรียนได้เรียนไวยากรณ์และหน้าที่ทางภาษาเกี่ยวกับการแนะนำผู้อื่นเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวผ่านกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร นอกจากนี้การทำกิจกรรมเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสนทนากันอย่างแท้จริง เมื่อผู้เรียนได้ใช้ภาษาที่มีความหมาย จะทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำภาษาและใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นของตนเองออกมาได้อย่างเต็มที่อีกด้วย สอดคล้องกับ Larsen–Freeman (2000, pp.129-130) ที่ให้ความเห็นว่าในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นมีลักษณะเฉพาะ คือ ความตั้งใจในการสื่อสารของผู้เรียน โดยผู้เรียนจะใช้ภาษาผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมการสื่อสาร ซึ่งการเรียนเช่นนี้จะ

ช่วยกระตุ้นผู้เรียนมีความตั้งใจในการเรียนภาษามากยิ่งขึ้น รู้สึกว่าตนกำลังได้เรียนภาษาที่เป็นประโยชน์ สามารถใช้ภาษาในการสื่อความหมายได้ ทางด้าน Littlewood (1988, pp.17-18) กล่าวว่า หากผู้เรียนมองเห็นประโยชน์ของการเรียนภาษาในชั้นเรียนว่าผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสารกับผู้อื่น ผู้เรียนจะมีความสนใจ และช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้มากขึ้น นั่นหมายความว่า การใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารทำให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาที่มีความหมาย ส่งผลให้ผู้เรียนมีความตั้งใจในการเรียนมากขึ้นจากการได้ใช้ภาษาอย่างแท้จริงอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความสามารถด้านการฟัง-พูดของผู้เรียน

ประการที่สาม กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นโดยการได้ฝึกการใช้ภาษาจากงานที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับ Richards and Rodgers (2003, p.161) ที่กล่าวว่า ในส่วนของงานที่มอบหมาย จะกล่าวได้ว่า กิจกรรมการใช้ภาษาที่มีการฝึกปฏิบัติหรือทำงานอย่างมีความหมายจะส่งเสริมการเรียนรู้ ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้เรียนได้รับมอบหมายงานโดยต้องใช้ภาษาผ่านชิ้นงานหรือภาระงานเหล่านั้น ทั้งในรูปแบบการอ่าน การเขียน รวมถึงการฟัง-พูดอีกด้วย ซึ่งผู้วิจัยได้ให้ข้อมูลทางด้านภาษา ทั้งคำศัพท์ ไวยากรณ์ และหน้าที่ทางภาษาโดยการอธิบาย และให้ผู้เรียนได้เห็นตัวอย่างการใช้ภาษาจากการอ่านหรือบทสนทนา และตอบคำถามเพื่อตรวจความเข้าใจ ผู้เรียนจึงได้ฝึกการใช้ภาษาจากงานที่ได้รับมอบหมาย ดังนั้นเมื่อผู้เรียนได้ใช้ภาษาผ่านงานที่ได้รับมอบหมาย จึงทำให้ความสารมารถในการฟัง-พูดของผู้เรียนดีขึ้น

ประการสุดท้าย คือ การใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารช่วยให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ไม่รู้มาก่อน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนพูดได้อย่างอิสระ กิจกรรมที่มีการทำงานเป็นกลุ่มทำให้มีการสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ผู้เรียนรู้สึกวางใจ ยอมรับซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกเกร็ง ไม่ต้องฝืนที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูล กล้าที่จะถามทั้งผู้วิจัยและเพื่อนในสิ่งที่ตนเองไม่เข้าใจ และกล้าแสดงออกมากขึ้น ทั้งนี้ในช่วงแรกของการเรียน ผู้เรียนไม่ได้มีความสนิทสนมระหว่างผู้เรียนด้วยกันและผู้เรียนกับผู้สอนมากนัก จะเห็นได้ว่าคะแนนความสามารถในการฟัง-พูดของผู้เรียนอยู่เพียงระดับพอใช้ แต่ในช่วงหลัง ผู้เรียนสามารถทำคะแนนได้ดีขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะเมื่อผู้เรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนมีความสนิทกันมากขึ้น ไม่เขินอายที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลทางด้านเนื้อหา รวมถึงคำศัพท์และกฎเกณฑ์ทางด้านภาษา นอกจากนั้น ด้วยบทบาทของผู้วิจัยหรือผู้สอนเป็นผู้ให้ความสะดวกแก่ผู้เรียน จึงเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม ผู้วิจัยคอยให้คำปรึกษาและให้กำลังใจแก่ผู้เรียน เช่นเมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจในส่วนไหน ก็ถามผู้วิจัยโดยไม่มีความเขินอาย โดยผู้วิจัยก็ให้คำปรึกษาอย่างเต็มใจ ทั้งนี้หลังจากประเมินความสามารถในการฟัง-พูดของผู้เรียนแล้ว ปรากฏว่าผู้เรียนได้คะแนนความคล่องแคล่วในการพูดไม่ดีนัก อย่างไรก็ตามคะแนนความพยายามในการสื่อสารกลับค่อนข้างสูงอันเนื่องมาจากความไม่เขินอาย ทำให้ผู้เรียนมีความพยายามในการสื่อสารกับเพื่อนเป็นอย่างมาก สำหรับการทำงานเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม Light (as cited in Burke, 2011, p.93) กล่าวว่า เมื่อผู้เรียนใช้เวลากับการทำงานเป็นกลุ่ม ผู้เรียนจะเข้าใจในหัวข้อที่ตนเรียนมากขึ้น อีกทั้งยังสามารถช่วยพัฒนาทักษะต่างๆเช่นทักษะการสื่อสารของผู้เรียนได้อีกด้วย สอดคล้องกับ Littlewood (1988, pp.17-18) ที่กล่าวว่า กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนด้วยกันและผู้เรียนกับผู้สอน ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ มีความเมตตาเห็นอกเห็นใจกัน และยังช่วยสร้างสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนให้ผู้เรียนแต่ละคนได้มีความสามารถในการเรียนรู้ได้อย่างดีอีกด้วย ดังนั้นเนื่องจากผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับเพื่อนอย่างสนุก เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ไม่รู้มาก่อนกับผู้วิจัยและผู้เรียนด้วยกันเอง จึงช่วยให้ทักษะการฟัง-พูดของผู้เรียนดีขึ้น

จึงกล่าวได้ว่าการใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารช่วยเพิ่มพูนความสามารถด้านการฟัง-พูดของผู้เรียนได้ เนื่องจากกิจกรรมที่ใช้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในบริบทที่คล้ายกับชีวิตจริง ผู้เรียน

สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ตนเรียนเข้ากับการใช้ชีวิตได้ อีกทั้งให้ข้อมูลทางด้านองค์ประกอบของภาษาที่มีความหมายกับผู้เรียน โดยผู้เรียนสามารถใช้ภาษาที่มีความหมายในการสื่อสาร นอกจากนี้ ผู้เรียนยังได้รับงานหรือฝึกปฏิบัติอันเป็นการส่งเสริมความรู้ในตัวภาษาและความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาอีกด้วย และเนื่องจากกิจกรรมที่ใช้มีความหลากหลาย เป็นกิจกรรมสื่อสารระหว่างเพื่อนและผู้วิจัย จึงสร้างความสัมพันธ์และความรู้สึกยอมรับซึ่งกันและกัน ทำให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ตนไม่รู้อันส่งผลช่วยพัฒนาความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนได

2. หลังการเรียนโดยการใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ผู้เรียนความรู้ทางด้านไวยากรณ์เพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

ประการแรก ในแต่ละแผนการสอนผู้เรียนได้รับความรู้ด้านไวยากรณ์และฝึกฝนการใช้ไวยากรณ์ผ่านกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร อันปรากฏอยู่ในขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารทั้งสี่ขั้นตอน คือ ขั้นบอกวัตถุประสงค์ ขั้นนำเสนอเนื้อหา ขั้นฝึก และขั้นการนำไปใช้ ทั้งนี้ Blaxell (2012) ได้พูดถึงไวยากรณ์กับการสื่อสารว่าสิ่งแรกที่ผู้สอนต้องคำนึงถึงในการสอนไวยากรณ์คือเมื่อสอนแล้ว ต้องรู้ว่าผู้เรียนสามารถนำไวยากรณ์มาใช้ได้ นั่นหมายถึงว่า ผู้สอนควรให้ความรู้หรือไวยากรณ์ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องทราบ เพื่อสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ผู้เรียนจะได้รู้ว่าวัตถุประสงค์ของการเรียนหรือการทำกิจกรรมคืออะไร รู้ว่าตนกำลังจะได้เรียนอะไร ในขั้นการบอกวัตถุประสงค์ ผู้เรียนรับข้อมูลทางด้านไวยากรณ์ในขั้นนำเสนอ ฝึกการใช้ไวยากรณ์ในขั้นการฝึก และผู้เรียนใช้ไวยากรณ์ซึ่งเป็นองค์ประกอบช่วยความสามารถในการฟัง-พูด โดยการทำกิจกรรมที่คล้ายกับสถานการณ์จริงในขั้นการนำไปใช้ อีกทั้งเมื่อผู้เรียนทำกิจกรรมได้ดีหรือเกิดข้อผิดพลาด ผู้วิจัยได้ให้ข้อมูลย้อนกลับและแก้ไขความผิดพลาดอย่างระมัดระวัง ซึ่งถือว่าผู้เรียนได้ฝึกไวยากรณ์ผ่านทั้งสี่ขั้นตอนของการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ประการที่สอง เมื่อผู้เรียนทำกิจกรรมด้วยกัน ทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และช่วยกันทำความเข้าใจไวยากรณ์ที่เพื่อนไม่เข้าใจ ซึ่งการใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีแนวคิดให้ผู้เรียนสื่อสาร แสดงความคิดเห็นของตนได้ ดังนั้น การให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นคู่ จึงเป็นการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับเป้าหมายของการเรียนรู้ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า เมื่อผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม ผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กัน มีการเจรจาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ทำให้ผู้เรียนกล้าที่จะซักถามกัน ผู้เรียนที่อ่อนกว่ามักจะถามผู้เรียนที่เก่งกว่าในสิ่งที่ตนไม่เข้าใจ ผู้เรียนที่เก่งกว่าจะอธิบายกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ ทำให้ผู้เรียนที่อ่อนกว่าเข้าใจมากขึ้น เมื่อผู้เรียนมีการเจรจาหรือปฏิสัมพันธ์กัน จะทำให้ผู้เรียนรู้สึกดีต่อกัน ยอมรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน อธิบายไวยากรณ์รวมถึงเรื่องที่เพื่อนไม่เข้าใจให้กันและกันฟัง ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านไวยากรณ์เพิ่มขึ้น

สรุปได้ว่าการใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารช่วยเพิ่มพูนความรู้ด้านไวยากรณ์ของผู้เรียนได้ โดยกิจกรรมที่อยู่ในขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ฝึก และใช้ไวยากรณ์อันก่อให้เกิดความรู้ด้านไวยากรณ์ได้ อีกทั้งยังมีการให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นการชมเพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกภูมิใจกับการแสดงของตนเอง และมีการแก้ไขข้อผิดพลาดอย่างระมัดระวัง ซึ่งทำให้ผู้เรียนรู้ไวยากรณ์ที่ตนใช้ผิดและตระหนักถึงการใช้ในครั้งต่อไป นอกจากนี้เมื่อผู้เรียนทำกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกัน ผู้เรียนจะมีการเจรจาหรือปฏิสัมพันธ์กัน เกิดความผูกพันและรู้สึกดีต่อกัน จึงกล้าที่จะถามกันเมื่อตนไม่เข้าใจ ผู้เรียนช่วยอธิบายไวยากรณ์ให้กัน ซึ่งช่วยให้ความรู้ด้านไวยากรณ์ของผู้เรียนเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะด้านการเรียนการสอน

1.1 ควรแจกเนื้อหาหรือเอกสารการสอนก่อนที่จะมีการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจก่อน กล่าวคือผู้เรียนสามารถอ่านและเตรียมตัวมาก่อนได้ เช่นการเตรียมคำศัพท์ที่อยู่ในบทเรียนหรือคำศัพท์ที่จำเป็นต่อการทำกิจกรรมมาก่อน ทั้งนี้ยังจะช่วยลดเวลาในขั้นนำเสนอเนื้อหาซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการใช้เวลากับการฝึกและการนำไปใช้ได้อีกด้วย

1.2 ควรทบทวนความรู้เดิมที่เรียนไป เพื่อให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ได้ ถือเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้สึกว่าตนเองสามรถเรียนรู้สิ่งใหม่ๆได้ และจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มมากขึ้น

1.3 ในการทำงานเป็นกลุ่ม ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นถึงความสำคัญของการทำงานเป็นกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนเกิดความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ให้ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีร่วมกันและมีความเคารพซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม

1.4 ผู้สอนควรบริหารเวลาให้เหมาะสม ทั้งนี้แผนแต่ละแผนมีความยากง่ายไม่เหมือนกัน บางแผนอาจต้องให้ใช้เวลาในขั้นนำเสนอมาก บางแผนอาจต้องการให้ผู้เรียนใช้เวลากับการฝึกหรือนำไปใช้มาก อย่างไรก็ตามไม่ควรปล่อยเวลาให้สูญเปล่าหรือใช้เวลาในขั้นที่ผู้เรียนรู้และเข้าใจแล้วมากเกินไป

1.5 ผู้สอนควรเป็นผู้ช่วยเหลือและผู้ร่วมทำกิจกรรม เช่นในขณะที่ผู้เรียนฝึกหรือทำแบบฝึกหัด ผู้สอนควรเดินไปรอบๆ ห้องเพื่อให้คำปรึกษา ช่วยเหลือทุกคนอย่างทั่วถึง อีกทั้งผู้สอนควร คอยให้กำลังใจ และชมเชยเมื่อผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการทำกิจกรรม

1.6 ผู้สอนควรนำเสนอเนื้อหาด้านไวยากรณ์ทั้งในรูปแบบนิรนัยและอุปนัย เนื่องจากผู้เรียนมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับผู้เรียนจะรับรู้เนื้อหาด้านไวยากรณ์ผ่านการนำเสนอรูปไหน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาและวิจัยตัวแปรอื่นๆเพิ่มเติมนอกเหนือจากความสามารถด้านการฟัง-พูด และความรู้ด้านไวยากรณ์ เช่น ความสามารถด้านการอ่าน ความรู้ด้านคำศัพท์ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาและวิจัยการใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารในกลุ่มตัวอย่างอื่นๆด้วย เช่นพนักงานโรงแรม เลขานุการ และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว เป็นต้น

References

Aksaranugraha, S. (1987). *Teaching English.* Bangkok: Faculty of Education, Chulalongkorn University. (in Thai)

Al-Mekhlafi, A. M., & Nagaratnam, R. P. (2011). *Difficulties in teaching and learning grammar in an EFL context.* Retrieved July 8, 2015, from http://www.e-iji.net/dosyalar/iji_2011_2_5.pdf

Blaxell, R. (2012). *Can we use grammar to support students' communication skills?* Retrieved July 2, 2015, from http://ro.ecu.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?article=1126&context=eculture

Burke, A. (2011). Group work: How to use groups effectively. Ashland: Southern Oregon University. *The Journal of Effective Teaching, 11*(2), 87-95.

Byrne, D. (1976). *Teaching Oral English.* London: Longman Group VK.

Deerajviset, P. (2015). The ASEAN community 2015 and English language teaching in Thailand. *Journal of Humanities and Social Sciences, 10*(2), 56-57.

Hiên, N. T. (2011). *A study on the impact of the communicative approach to grammar teaching on students' interest at IFL – Hanoi University of Agriculture.* Retrieved June 25, 2015, from http://tainguyenso.vnu.edu.vn/jspui/bitstream/123456789/42445/1/04051000601.pdf

Kitisripanya, P. (2006). Development of undergraduate English performance through the instruction of the concentrated language encounter (Model 2) at Rajamangala Institute of Technology Bangkok Commercial Campus. *Journal of Science and Technology, Ubon Ratchathani University, 8*(2), 104-121. (in Thai)

Larsen–Freeman, D. (2000). *Techniques and principles in language teaching.* Oxford: Oxford University Press.

Littlewood, W. (1988). *Communicative language teaching.* New York: Cambridge University Press.

Ma, T. (2009). *An empirical study on teaching listening in CLT.* Retrieved June 25, 2015, from http://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1065671.pdf

Nunan, D. (1991). *Designing tasks for the communicative classroom.* New York: Cambridge University Press.

Plailek, T. (2011). A study of English learning styles and English learning strategies of second year students, Rajabhat Universities in Bangkok. *Research and Development Journal, 3*(1), 52-58. (in Thai)

Pongpanich, N. (2011). A study of problem in English speaking in speech communication of management sciences students, Kasetsart University, Sriracha campus: October 2007 to September 2008. *Humanities Journal, 18*(1), 85-97. (in Thai)

Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2003). *Approaches and methods in language teaching.* New York: Cambridge University Press.

Richards, J. C., & Schmidt, R. W. (1986). *Language and communication.* New York: Longman Incorporation.

Rivers, W. M. (1986). *Teaching foreign-language skills.* London: University of Chicago Press.

Savignon, S. J. (1991). *Communicative language teaching: State of the art.* Retrieved February 25, 2015, from http://links.jstor.org/sici?sici=0039-8322%28199122%2925%3A2%3C261%3ACLTSOT%3E2.0.CO%3B2-R

Sujjanun, J. (2011). *Learning and teaching English grammar.* Chiang Mai: Chiang Mai University. (in Thai)

Swain, M., & Canale, M. (1980). *Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing.* Retrieved August 14, 2015, from http://ibatefl.com/wp-content/uploads/2012/08/CLT-Canale-Swain.pdf

Viriyachitra, et al. (2012). *Looking back and moving: Forward of English learning.* Bangkok: Window on the world publishing. (in Thai)

Wang, D. (2014). *Promoting communicative activities in grammar teaching in China.* Retrieved October 13, 2015, from http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13488678.1999.10801022